

3836989 PHPH/M : MAJOR : พยาบาลสาธารณสุข ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

KEY WORD : สารเสพติด / วัยรุ่น / กระบวนการกลุ่ม / การเยี่ยมบ้าน

มาริสา หะสามะ : ประสิทธิภาพของการจัดโครงการป้องกันการใช้ยาและสารเสพติด สำหรับนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร (EFFECTIVENESS OF DRUG ABUSE PREVENTION PROGRAM FOR TEENAGE STUDENTS IN BANGKOK METROPOLITAN) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : พิมพ์พรรณ ศิลป์สุวรรณ, วท.ม. ศษ.ค., ชูเกียรติ วิวัฒน์วงศ์เกษม, วท.บ., วท.ม., ประจวบ วัจนะรัตน์, กศ.บ., ค.ม., รัศมี วิศทเวทย์, ร.บ., ร.น. 191 หน้า ISBN 974-588-986-5

ปัญหาสารเสพติดที่แพร่ระบาดเข้าสู่กลุ่มวัยรุ่นในโรงเรียนโดยเฉพาะนักเรียน เนื่องจากเป็นวัยที่มีปัญหามีกำลังเงินและล่อลวงได้ง่าย ทำให้มีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วในสถานศึกษา ซึ่งทำให้มีผลกระทบโดยตรงต่อทรัพยากรบุคคลอันเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลของการจัดโครงการ โดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ร่วมกับกระบวนการเยี่ยมบ้าน ที่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในการใช้ยาและสารเสพติด ศึกษาในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นนักเรียนกลุ่มศึกษา จำนวน 34 คน ใน 2 โรงเรียน รวมนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 76 คน 4 โรงเรียน โดยการจัดกระบวนการกลุ่มเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ตามแนวคิดขององค์การอนามัยโลก และกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข แผนการสอน 6 แผนการสอน ประกอบด้วย การเห็นคุณค่าในตนเอง สารเสพติดปัญหาใกล้ตัว การยืนยันในสิทธิของตนเอง ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ประกอบกับการอภิปรายกลุ่ม สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติและการฝึกปฏิบัติ และเยี่ยมบ้าน 2-5 ครั้งต่อครอบครัว โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Paired Samples t-test, Student's t-test

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ศึกษา มีทักษะในการปฏิเสธและทักษะการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเห็นคุณค่าในตนเอง แบบแผนความเชื่อในการใช้ยาและสารเสพติด สัมพันธภาพและการสื่อสารในครอบครัว ไม่พบความแตกต่างทางสถิติ

ผลการเยี่ยมบ้าน พบว่า ส่วนมากครอบครัวมีความพึงพอใจต่อการเยี่ยมบ้าน ร้อยละ 84.9 นอกจากนี้ยังมีความสนใจและเข้าใจนักเรียน เป็นร้อยละ 69.7 ด้านการปรับท่าทีต่อการใช้ยาและสารเสพติด โดยส่วนใหญ่ไม่พบพฤติกรรมการใช้ยาและสารเสพติด ร้อยละ 67.6 พฤติกรรมการใช้ยาและสารเสพติดลดลง ร้อยละ 17.7

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ทางโรงเรียนควรนำเอาทักษะชีวิตไปใช้ในการเรียนการสอนและควรมีการเยี่ยมบ้านโดยอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ฝ่ายปกครองและอาจารย์พยาบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายที่มีปัญหา